

INHOUD

ONTDEKKEN 6

Welkom in New York.....	8	Routes	24
De parels van New York.....	10	Veelzijdig New York.....	30
Zicht op New York.....	14	Jaaroverzicht van New York.....	54
De wijken van New York.....	16	Een korte geschiedenis.....	56

BELEVEN 62

Lower Manhattan.....	64	Midtown West en het Theater District.....	172
Lower East Side.....	90	Lower Midtown	184
Chinatown, Little Italy en Nolita.....	102	Upper Midtown.....	198
SoHo en Tribeca.....	114	Upper East Side	214
Greenwich Village	124	Central Park en Upper West Side.....	234
East Village.....	138	Harlem en Morningside Heights.....	250
Gramercy en het Flatiron District	150	Brooklyn.....	268
Chelsea en het Garment District	160	Buiten het centrum.....	286

WEGWIJS 304

Voor vertrek.....	306	Register.....	314
New York onderweg	308	Dankbetuiging	326
Praktische informatie.....	312		

Links: Drukte op straat bij Times Square in Manhattan
Vorige bladzijde: De East River in de schemering
Voorzijde omslag: Zonsondergang in Manhattan

WELKOM IN NEW YORK

Imposante musea en wolkenkrabbers. Weldadige parken en fantastische winkels. Zwoele bars en zalige cocktails. Hoe uw droomreis naar New York er ook uitziet, deze Capitool Reisgids is uw perfecte reisgezel.

New York is dynamisch en divers, een stad van overvloed en *a city so nice, they named it twice* – geen wonder dat het gezegde bestaat. Het is van oudsher de poort naar Amerika: volg het spoor van de immigranten op Ellis Island, proef de 19de eeuw in het Lower East Side Tenement Museum, gedenk de moderne geschiedenis bij het National September 11 Memorial. Overal in New York vindt u kunst: kijk uw ogen uit naar de magnifieke oude meesters in The Met en de straatkunst in Harlem. Eten en drinken? De keus is overweldigend! New York biedt legio sublieme cafés en restaurants, naast een heel scala aan exotische keukens in wijken als Nolita en Chinatown. Branden de dollars in uw zak? Ga shoppen in Fifth Avenue, leef u uit in Bloomingdale's en snuffel rond tussen de vintage-schatten van Brooklyn Flea.

De buitenwijken van New York hebben allemaal hun eigen sfeer. Ga naar een wedstrijd van de Yankees in The Bronx, kijk uit over de haven vanaf de Staten Island Ferry, proef een ambachtelijk biertje in Queens, maak de perfecte foto op Brooklyn Bridge na een bezoek aan het trendy Williamsburg. In deze gids verdelen we de enorme stad New York in overzichtelijke hoofdstukken boordevol nuttige informatie, van Lower Manhattan tot The Bronx, en alles daartussen. En als u niet weet waar u moet beginnen: we geven gedetailleerde routes en uitgebreide plattegronden. In de rubrieken Capitooltips en Wegwijs vindt u alle belangrijke zaken om voor en tijdens uw trip rekening mee te houden. Kortom, een onmisbare reiswijzer. Geniet van dit boek, geniet van New York!

1

2

3

1 Een bartender bereidt een cocktail.

2 Het spectaculaire Metropolitan Museum of Art.

3 Het dakterras van 230 Fifth Avenue: palmen en wolkenkrabbers.

Deli's in New York

Een begrip in de stad is 'de deli'; de oorsprong is Joods. Proef gerookte vis en bagels bij Zabar's (blz. 247) en Russ & Daughters (179 East Houston St). Katz's Deli heeft kingsize broodjes pastrami (205 East Houston St). Alleva Dairy (188 Grand St) is een klassieke Italiaanse deli en Sahadi's in Brooklyn (187 Atlantic Av) heeft lekkers uit het Midden-Oosten.

Salami en pickles in overvloed bij Katz's Deli in Lower East Side

NEW YORK VOOR FOODIES

Foodies kunnen in New York hun hart ophalen. Er zijn heerlijkheden uit zo ongeveer alle keukens ter wereld, van de Colombiaanse tot de Koreaanse en Senegalese. De prijzen variëren van \$ 1 voor een pizzapunt tot een vermogen in de meest prestigieuze en duurste Franse en biologische restaurants.

BRUNCH IN NYC

De zondagse brunch is in New York niet zomaar iets. Hier en daar moet u lang in de rij staan voor een speciaal brunchmenu (soms inclusief drank), vooral in Greenwich Village, Soho en de Lower East Side, maar tegenwoordig ook steeds vaker in Brooklyn. Met name in Carroll Gardens, Cobble Hill en Williamsburg is het druk. Reserveer om teleurstelling te voorkomen.

Desserts in Le Bernardin, Midtown West en het Theater District

Exclusief dineren in de culinaire hoofdstad

Uw dollars laten rollen? Per Se van Thomas Keller (blz. 245) voert altijd de lijstjes van toprestaurants aan en ook Eric Ripert van Le Bernardin (blz. 183) heeft drie Michelinsterren. Chef's Table, in Brooklyn Fare (431 West 37th St), en Eleven Madison Park (blz. 157) bieden een eigentijds alternatief.

↑ Eten en drinken in de Dekalb Market Hall in Brooklyn

De New Yorkse foodhall

Na Eataly (blz. 154) en de overdekte markt Smorgasburg in Brooklyn (blz. 282) is er een hele reeks foodhalls gekomen. Le District (blz. 80) is Frans geïntereerd, de Great Northern Food Hall, in Grand Central Terminal, Scandinavisch (blz. 193). De Plaza Food Hall (1 West 59th St) is luxueus. De Dekalb Market Hall (445 Albee Sq West, Brooklyn) heeft alles, van dumplings en sushi tot broodjes pastrami en limoentaart.

CAPITOOLTIP Food tours

Een heerlijke combinatie van een stadswandeling en proeverijen. Twee van de populairste tours zijn NoshWalks (www.noshwalks.com) en Scott's Pizza Tours (www.scottspizzatours.com).

Americaanse iconen

Lombardi's (blz. 110) was in 1905 de eerste pizzeria van Amerika, Patsy's (blz. 263) verkocht in 1933 de eerste pizzapunt. De joods-Poolse Nathan Handwerker bedacht op Coney Island de hotdog, nu te koop bij Nathan's Famous (1310 Surf Av). De Duitse immigrant Arnold Reuben vond de New Yorkse variant van cheesecake uit: proef die bij Junior's (blz. 282). Nieuw is de 'cronut' (croissant-donut) van Dominique Ansel (189 Spring St).

↑ Nathan's Famous en cronuts (inzet), oude en nieuwe culinaire iconen

Het Empire State Building torent boven alles uit ↑

EMPIRE STATE BUILDING

📍 D5 📍 350 Fifth Av 📍 34 St (A, B, C, D, E, F, N, Q, R, W, 1, 2, 3) 🚇 M1-5, M16, M34, Q32
 🕒 Dag. 8.00-2.00 (toegang tot 1.15) uur 🌐 esnyc.com

Het Empire State Building (naar de bijnaam van de staat New York: 'The Empire State') is al sinds de opening in 1931 een icoon van de stad. Elk jaar zoeven ruim 3,5 miljoen mensen naar de observatieplatforms boven in de wolkenkrabber om van het duizelingwekkende uitzicht te genieten.

Bouw van de wolkenkrabber

De bouw van de meest tot de verbeelding sprekende wolkenkrabber van New York begon in maart 1930, niet lang na de beurskrach van Wall Street. Alles was gericht op een snelle bouw: per week werden er met geprefabriceerde elementen vier verdiepingen gerealiseerd. Bij de opening in 1931 had de wolkenkrabber een hoogte van 102 verdiepingen bereikt. Omdat er nauwelijks huurders te vinden waren, kreeg hij de bijnaam 'The Empty State Building', maar de populariteit van de observatieplatforms redde de onderneming van het bankroet. Overal komen art-deco-elementen terug, zoals in de Fifth Avenue Entrance Lobby, waar een bas-reliëf van het gebouw zelf te zien is. De wolkenkrabber fungeert als natuurlijke bliksemafleider en wordt zo'n 100 keer per jaar getroffen.

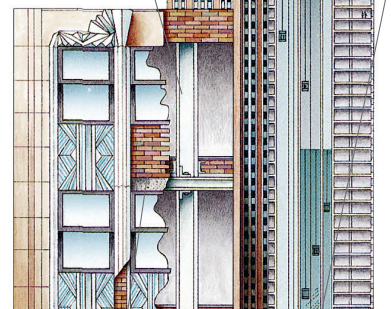

↑ Vanaf de observatieplatforms (86ste en 102de verdieping) hebt u een schitterend uitzicht over de stad. Voor 102 wordt extra entree geheven (online te betalen in het bezoekerscentrum)

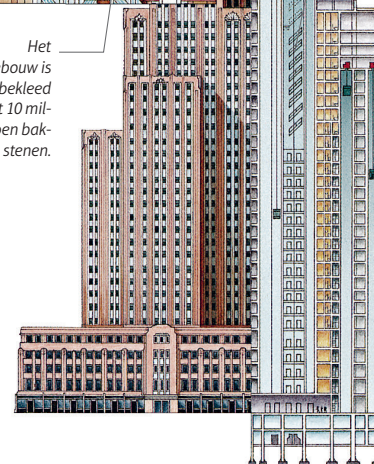
443 m

De hoogte van het Empire State Building inclusief mast.

Voor de constructie is 60.000 ton staal gebruikt.

Het gebouw is bekleed met 10 miljoen bakstenen.

De 62 m hoge radio- en tv-mast zendt programma's uit in New York en vier staten.

De liften bereiken een snelheid van ruim 300 m per minuut.

De jaarlijkse Run-Up is een hardlooptocht naar de 86th floor (1576 treden).

ONTMOETINGEN HOOG IN DE LUCHT

Het Empire State Building is vaak als filmset gebruikt, maar de beroemdste scene is ongetwijfeld het slot van de klassieker *King Kong* (1933), als de enorme aap vanaf de spits de strijd aangaat met een legervliegtuig. In 1945 vloog een B-25 bommenwerper in de mist tegen de wolkenkrabber, ter hoogte van de 77ste verdieping. De liftbediende kwam met de schrik vrij: de noodrem van de neerstortende lift redde haar leven.

De bouwers van de wolkenkrabber leverden vaak ware huzarenstukjes ↑

Het 365.000 ton zware gebouw rust op ruim 200 palen van staal en beton.

← Het Empire State Building is tegelijk icoon en kunstwerk

← De Marble Church aan Fifth Avenue, met op de achtergrond het Empire State Building

EN VERDER...

3 Marble Collegiate Reformed Church

📍 D6 📍 1 West 29th St 📍 28 St (N, R, W) 🕒 Ma-vr 8.30-20.30, za 9.00-16.00, zo 8.00-15.00 uur 📺 Nat. feestdagen 📖 marble church.org

Deze kerk is bekend geworden door haar predikant Norman Vincent Peale, die *De kracht van positief denken* schreef, en door een andere positieve denker, de latere president Richard M. Nixon, die hier kerkte toen hij nog werkzaam was als advocaat. De kerk werd gebouwd in 1854 en genoemd naar het gebruikte bouwmaterial: marmer. Fifth Avenue was in die tijd nog een stoffige platelandsweg en het gietijzeren hek diende om loslopend vee

buiten te houden. Het originele wit met gouden interieur is later vervangen door gouden leliën tegen een zacht roestbruine achtergrond. De twee Tiffany glas-in-loodramen met taferelen uit het Oude Testament dateren van 1900 en 1901.

4 Herald Square

📍 D5 📍 Sixth Av hoek W 32nd St 📍 34 St-Herald Sq (B, D, F, N, Q, R, W)

Het plein is genoemd naar de *New York Herald*, de krant die hier van 1893 tot 1921 in een elegant pand van architect Stanford White werd gemaakt, en was eind 19de eeuw het hart van het Tenderloin District, de rosse buurt. Theaters als het Man-

SHOPPEN

Chelsea Flea Market

Weekendmarkt (hele jaar) met rond 135 kra- men: antiek, kunstnij- verheid, speelgoed, meubels, vintage kle- ding, sieraden en aller- hande oude spulletjes, alles contant af te re- kenen. Toegang \$1.

📍 D6 📍 West 25th St, tussen Broadway en Sixth Av 🕒 Za en zo 6.30-18.00 uur 📖 annexmarkets.com

Flower District

Een buurt met grote en kleine bloemisten en een enorm assortiment potplanten, kleine bomen en snijbloemen.

📍 D6 📍 West 28th St, tussen Sixth Av en Seventh Av 🕒 5.30-17.00 uur (doorgaans)

hattan Opera House, dansza- len en horecagelegenheden zorgden voor veel reuring, tot hervormers daar rond 1900 paal en perk aan stelden. Het enige wat nog over is van het Herald Building is de Bennett Clock, genoemd naar James Gordon Bennett Jr., uitgever van de *Herald*. Het operahuis werd in 1901 gesloopt om plaats te maken voor Macy's en daarna ver- rezen er ook andere waren- huizen, waardoor het plein een mekka voor shoppers werd. De nu verdwenen Gimbel Brothers Department Store

↑ De pui van Macy's, met het bekende logo: een rode ster

was ooit de aartsrivaal van Macy's. (Die rivaliteit vormt het onderwerp van de kerstfilm *A Miracle on 34th Street*.) In 1988 werd het warenhuis omgebouwd tot verticaal winkelcentrum met veel glamour en glitter. Herald Square is nog steeds een winkelgebied, met veel grote ketens.

5 Macy's

📍 D5 📍 151 West 34th St 📍 34 St-Penn Station (1, 2, 3), 34 St-Herald Sq (B, D, F, N, Q, R, W) 🕒 Ma-za 10.00-22.00, zo 11.00-21.00 uur 📖 macys.com

De 'grootste winkel ter wereld' beslaat een heel blok en binnen vindt u elk artikel dat u kunt bedenken, in elke prijsklasse. Het warenhuis is ook de hoofdsponsor van de Thanksgiving Day Parade (*blz. 55*), de spectaculaire optocht door Manhattan met gigantische ballonnen en fan- tatische praalwagens, en het vuurwerk van de Fourth of July, de nationale feestdag. De populaire Spring Flower Show trekt elk voorjaar duizenden bezoekers. De grondlegger van Macy's was de voormalig walvisvaar- der Rowland Hussey Macy, die in 1858 een winkeltje opende aan West 14th Street. Het logo ontleende hij aan de tatoeage die hij in zijn zee- mansjaren had laten zetten. Toen Macy in 1877 overleed,

was het winkeltje uitgegroeid tot een rij van elf gebouwen en rond de eeuwwisseling was het uit zijn jas gegroeid. In 1902 verhuisde Macy's naar de huidige locatie. De zaak heeft nu een oppervlakte van 186.000 m². De oostgevel heeft nog de oorspronkelijke ramen en pilaren uit 1902. Bij de ingang in 34th Street ziet u ook nog de originele kariati- den, klok, boog en beletter- ring. Binnen kunt u gebruikmaken van de oude houten roltrappen. Dankzij al dit soort elementen heeft Macy's de classificatie National Historic Landmark.

6

Madison Square Garden

📍 C5 📍 4 Pennsylvania Pla- za 📍 34 St-Penn Station (1, 2, 3, A, C, E), 🕒 Dag. (wed- strijden, shows, optredens) 📖 msg.com

Deze thuisbasis van de New York Knicks (basketbal) en de New York Rangers (ijshockey) heeft 20.000 zitplaatsen. Op

WEDSTRIJDEN VAN DE KNICKS IN MADISON SQUARE GARDEN

Madison Square Garden is de thuisbasis van de Knicks, een NBA basketbalteam met een fanatieke schare supporters. Ondanks sterspelers als Carmelo Anthony en Jeremy Lin waren ze in 1973 voor het laatst kampioen. De fans hebben hun hoop nu gevestigd op de Let Kristaps Porziņģis. Het is moeilijk om een (peperduur) kaartje te bemachtigen, mis- schien omdat er altijd heel wat beroemdheden op de tribune zitten, onder wie Tom Hanks en Katie Holmes.

PARELTJE Eclipsed Time

Kijk in Penn Station, bij de loketten van de Long Island Railroad, naar het plafond. De futuris- tische klok van Maya Lin, van glas, staal en aluminium, is bedoeld om gehaaste forenzen even stil te laten staan bij het fenomeen tijd.

de overvolle kalender staan verder rockconcerten, tennis en boksen, groots opgezette worstelspektakels en de Westminster Kennel Club Dog Show. Ook is er een theater (5600 plaatsen). U kunt dage- lijks een rondleiding volgen, behalve tijdens evenementen. Voor de bouw van dit complex moest het prachtige oude Pennsylvania Station, ontwor- pen door McKim, Mead & White, gesloopt worden. Het enige positieve daaraan is dat er een storm van protest opstak en dat er daarom in de toekomst geen onvervang- baar cultureel erfgoed meer opgeofferd zal worden.